

Saksdokument

Digitaliseringsstyret for høyere utdanning og forskning

Til Digitaliseringsstyret
Dato 16.02.2024
Saksnummer 09/24
Saksarkivnr. 24/00173
Sakstype Orientering

Saksansvarlig Roar Olsen,
Saksbehandlere Tom Røtting, Terje Mørland og Vigdis Kvalheim

Mål, ambisjoner og budsjett for porteføljene i 2024

Forslag til vedtak

Digitaliseringsstyret tar saken til orientering og innspill tas med i det videre arbeidet.

Bakgrunn

Med utgangspunkt i langtidsplanen for 2024–2026 og styringssignalene fra Digitaliseringsstyret, er mål og ambisjoner for 2024 operasjonalisert for de tre porteføljene. Formålet med denne saken er å orientere om mål, ambisjoner og budsjett for 2024 for de tre produktporteføljene, etter behandlingene som har vært i porteføljestyrene.

Hensikten er å skape oversikt, samt legge til rette for styring av endringer, risiko, gevinster og nytteeffekter. Mål, ambisjoner og budsjett følges opp gjennom statusrapportering hvert tertial.

Vurdering

Prosess for forankring med sektoren

Mål og ambisjoner er nå vedtatt av porteføljestyret for Utdanning og administrasjon (UA), og behandlet som orienteringssak i porteføljestyrene for Data og infrastruktur (DI) samt Forskning og kunnskapsressurser (FK). Budsjettet vedtas av Sikt og er lagt frem for orientering i alle porteføljestyrene.

Budsjett 2024

Budsjettert resultat for produktporteføljene totalt er MNOK -3,7. Tabellen under viser resultat per produktportefølje.

Porteføljereport for Sikt Budsjett 2024 Tall i NOK	DI	FK	UA	TOTALT
Bevilgning	28 256 406	82 943 995	134 574 600	245 775 001
Brukerfinansiering	299 600 630	117 047 825	175 763 501	592 411 956
Felles investeringsmidler	0	0	35 000 000	35 000 000
Overføring fra tidligere år	4 821 956	4 300 000	26 700 000	35 821 956
SUM INNTEKTER	332 678 992	204 291 820	372 038 101	909 008 913
Varekjøp	-107 033 947	-43 390 235	-58 781 280	-209 205 462
Konsulenttjenester	-41 839 000	-11 674 500	-127 616 852	-181 130 352
Lønn og kontorkostnader	-179 428 360	-166 895 710	-194 072 820	-540 396 890
SUM KOSTNADER	-328 301 307	-221 960 445	-380 470 952	-930 732 704
RESULTAT	4 377 685	-17 668 625	-8 432 851	-21 723 791
Bruk av risikokapital	0	8 950 000	9 100 000	18 050 000
RESULTAT inkl risikokapital	4 377 685	-8 718 625	667 149	-3 673 791

Forutsetninger for budsjett 2024:

- Investeringstiltak er innarbeidet som forutsatt i langtidsplanen
- Felles investeringsmidler er i 2024 på totalt MNOK 40, hvor samtlige midler går til FS. MNOK 35 er til kostnader i 2024, og synliggjort i tabellen over. MNOK 5 er til kostnader fra 2023, hvor Sikt har lagt ut i henhold til vedtak i Digitaliseringsstyret. Disse er ført direkte mot balansen og dermed ikke med i tabellen.
- Indeksregulering i henhold til kostnadsvarsel for 2024, på 3,8% for brukerfinansierte produkt og tjenester.
- Effektivisering av fellesfunksjoner gir lavere administrative kostnader i 2024 sammenlignet med 2023.

Mål, ambisjoner og budsjett for porteføljen Data og infrastruktur (DI)

Porteføljen for data og infrastruktur har tre felles mål og ambisjoner som er gjennomgående for alle produktområder

- Opprettholde solid og effektiv drift, service og beredskap
- Utvikle produktstrategier med særlig blick på hvordan KI kan utfordre allerede etablerte sannheter
- Utvikle og rekruttere nødvendig kompetanse for å være en relevant teknologileverandør fremover.

For de enkelte produktområdene har vi også etablert spesifikke mål som setter hovedretning for arbeidet. Retning og fart kan justeres underveis i dialog med porteføljestyret for DI.

Forskningsnettet

For Forskningsnettet er ambisjonen å lande avtaler med leverandører som gjør at Forskningsnett kan levere på behov de neste 20 årene. Det er planlagt involvering av porteføljestyret om videre veivalg i porteføljestyremøtet for DI i mai 2024.

Campusnett

For Campusnett er ambisjonen å øke kundegrunnet med 10 nye kunder på CNaaS og eduroam, samt ytterligere øke automatiseringsgraden på drift. Forskningsnett, lokalnett og Cybersikkerhetssenteret er 3 sentrale elementer i økt informasjonssikkerhet, og økt bruk av disse produktene bidrar til bedre informasjonssikkerhet.

Cybersikkerhet

For Cybersikkerhetssenteret er ambisjonen å øke kundegrnlaget med 10 nye kunder, inklusive oppgradering fra basis til pluss. Cybersikkerhet vil i 2024 oppdatere produktstrategien og bidra til tiltak fra Riksrevisjonens rapport.

Identitet- og tilgangsstyring (IAM)

For Felles IAM er ambisjonen å rulle ut til så mange institusjoner som mulig i 2024. Riksrevisjonen har pekt på at brukerkontoer i sektoren ikke er tilstrekkelig under kontroll, og erfaringene hittil med IAM er et godt risikoreduserende virkemiddel ved at produktet bidrar til bedre styring av brukere og tilganger.

Samhandling

For produktområdet Samhandling, så er ambisjonen å øke fra 10 til 50 kunder på KI-Chat i løpet av 2024. Dette er et ungt produkt, og utviklingen skjer raskt.

Feide og Intark

For produktområdet Feide og Intark er ambisjonen å gjøre datadeling enklere, sikrere og mer standardisert. Dette innebærer blant annet tilgjengeliggjøring av Feide-data i KUDAF, utvikle automatisk og bedre mal for databehandleravtaler, innføring av ESI (Europeisk id), tilgjengeliggjøre flere datakilder (fag, trinn) gjennom API-er samt få på plass en første versjon av Tjenestekatalog med tilhørende støttetjenester for grunnopplæringen.

Budsjett 2024, Data og infrastruktur

Porteføljereport for data og infrastruktur Budsjett 2024 Tall i NOK	Forsknings-nettet	Campusnett	Cyber-sikkerhets-senter	IAM	Samhandling	Produkt-plattform og innovasjon	Feide	TOTALT
Bevilgning	19 203 000	0	7 496 406	0	0	1 557 000	0	28 256 406
Brukerfinansiering	86 515 855	39 462 697	32 442 134	31 671 904	20 490 833	17 032 440	71 984 767	299 600 630
Felles investeringsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring fra tidligere år	0	0	0	0	0	0	4 821 956	4 821 956
SUM INNTEKTER	105 718 855	39 462 697	39 938 540	31 671 904	20 490 833	18 589 440	76 806 723	332 678 992
Varekjøp	-69 421 166	-14 900 496	-14 359 216	-1 650 427	-10 274 142	16 656 880	-13 085 380	-107 033 947
Konsulenttjenester	-3 114 000	-1 400 000	-4 745 000	-11 500 000	-960 000	-3 840 000	-16 280 000	-41 839 000
Lønn og kontorkostnader	-27 908 060	-23 529 000	-26 089 600	-18 333 400	-10 081 200	-31 197 160	-42 289 940	-179 428 360
SUM KOSTNADER	-100 443 226	-39 829 496	-45 193 816	-31 483 827	-21 315 342	-18 380 280	-71 655 320	-328 301 307
RESULTAT	5 275 629	-366 799	-5 255 276	188 077	-824 509	209 160	5 151 403	4 377 685
Bruk av risikokapital	0	0	0	0	0	0	0	0
RESULTAT inkl risikokapital	5 275 629	-366 799	-5 255 276	188 077	-824 509	209 160	5 151 403	4 377 685

Det ligger usikkerhet i budsjettallene for Data og infrastruktur fordi brukerfinansieringen forutsetter at vi får mange nye kunder og brukere på våre produkter gjennom 2024.

Mål, ambisjoner og budsjett for porteføljen Utdanning og administrasjon (UA)

Digitalt læringsmiljø

For produktområde Digitalt læringsmiljø er ambisjonen å gjennomføre profesjonelle fellesanskaffelser som gir best mulige produkter til lavest mulig pris. Videre skal det utarbeides plan for integrasjoner og finansieringsmodell for innkjøpte produkter som er tilpasset ny innkjøpsmodell.

Administrasjonstjenester

For Administrasjonstjenester er ambisjonen å legge til rette for felles forvaltning av UH Sak med riktig kapasitet og kompetanse, og bidra til at sektoren får en god start med løsningen. Produktområdet skal også berede grunnen for at økonomiløsningen kan legges over i sky.

Dataanalyse og beslutningsstøtte

For Dataanalyse og beslutningsstøtte er ambisjonen å verifisere verktøyvalg for Analyseplattformen, STAR og BOT, samt rulle ut Analyseplattformen og sikre stabil finansiering. Produktområdet skal også planlegge og eventuelt migrere STAR og BOT Datavarehus til samme plattform som Analyseplattformen.

Studieadministrasjon (Felles studentsystem, Opptakssystem og Nasjonale registre)

Produktområdet for Studieadministrasjon er et stort produktområde med flere viktige utviklingstiltak. Produktrådene og porteføljestyret følger opp området med separat rapportering gjennom året for Felles Studentsystem (FS), Opptakssystem (Admissio) og Nasjonale registre.

En felles ambisjon for produktområdet er å ferdigstille dokumentasjonen på alle studieadministrative prosesser som produktene FS, Admissio og produktgruppen Nasjonale registre skal understøtte, og hvilke data disse produktene er autoritativ kilde for.

Det skal videre utarbeides og kommuniseres veikart for leveransene og hvordan livssyklus for eksisterende og fremtidig funksjonalitet skal håndteres. Produktområdet skal også legge til rette for at UH-sektoren kan teste prioriterte studieadministrative prosesser i brukerflater for student/søker/borger, administrator og utvikler innen 2024.

En siste ambisjon er å ferdigstille en første versjon av utdanningsregisteret og avklare hvilke andre nasjonale registre Sikt skal tilby.

Felles mål og ambisjoner for porteføljen for Utdanning og administrasjon

Porteføljen for utdanning og administrasjon har tre felles mål og ambisjoner som er gjennomgående for alle produktområder; 1. Styrke kommunikasjonen med universitetene og høyskolene og andre potensielle kunder, 2. Opprettholde solid og effektiv drift, service og beredskap og 3. Ferdigstille arbeidet med porteføljestrategi og utvikle produktstrategier på gjenstående produktområder.

Budsjett 2024, Utdanning og administrasjon

Porteføljereport for Utdanning og administrasjon Budsjett 2024 Tall i NOK	Digitalt læringsmiljø	Adm. tjenester	Dataan. og besl.støtte	FS	Opptak	Nasjonale registre	TOTALT
Bevilgning	1 245 600	0	0	0	112 776 600	20 552 400	134 574 600
Brukerfinansiering	30 020 719	54 216 062	11 796 870	79 729 850	0	0	175 763 501
Felles investeringsmidler	0	0	0	35 000 000	0	0	35 000 000
Overføring fra tidligere år	3 700 000	11 000 000	0	0	0	12 000 000	26 700 000
SUM INNTEKTER	34 966 319	65 216 062	11 796 870	114 729 850	112 776 600	32 552 400	372 038 101
Varekjøp	-10 036 027	-15 419 509	1 263 342	-15 802 489	-17 244 722	-1 541 875	-58 781 280
Konsulenttjenester	-11 164 000	-28 199 249	-5 380 203	-43 388 120	-30 647 780	-8 837 500	-127 616 852
Lønn og kontorkostnader	-15 451 300	-21 579 970	-14 776 640	-55 015 401	-63 871 109	-23 378 400	-194 072 820
SUM KOSTNADER	-36 651 327	-65 198 728	-18 893 501	-114 206 010	-111 763 611	-33 757 775	-380 470 952
RESULTAT	-1 685 008	17 334	-7 096 631	523 840	1 012 989	-1 205 375	-8 432 851
Bruk av risikokapital	1 850 000	0	7 250 000	0	0	0	9 100 000
RESULTAT inkl risikokapital	164 992	17 334	153 369	523 840	1 012 989	-1 205 375	667 149

Mål, ambisjoner og budsjett for porteføljen Forskning og kunnskapsressurser (FK)

Personvern

For Personvern er ambisjonen å inngå reviderte avtaler for personvern- og personvernombuds-tjenester med UH, institutt og øvrige. Det er også planlagt samarbeid med sektorene om å gjennomgå finansieringsmodellene. Videre skal Digital DPIA-prosess settes i produksjon. Digital DPIA vil bidra til forenkling og raskere arbeidsprosess for forskere, personvernombud og ledelse ved institusjoner, samt rådgivere ved Sikt.

Kunnskapsressurser og bibliotekstjenester

For Kunnskapsressurser og bibliotekstjenester er ambisjonen å gjennomføre en profesjonell anskaffelsesprosess for bibliotekstjenester som har ledet til valg av leverandør. Videre skal en mer effektiv løsning for brukerimport lanseres i løpet av året.

Forskningsinformasjon

For Forskningsinformasjon er ambisjonen at Cris/NVA skal forene funksjonalitet fra Cristin og vitenarkivene, og legge til rette for åpen og enkel tilgang til informasjon om forskning og forskningsresultater. Cris/NVA skal tas i bruk i stor skala i 2024. Et annet utviklingsområde er Nasjonal infrastruktur for bibliometri. Ambisjonen er å kombinere data fra Cris/NVA med data fra bibliometri, som vil bidra til mer bruk av data til styring og statistikkformål.

Dataforvaltning

For Dataforvaltning er ambisjonen å bidra til mer deling av og bedre tilgang til forskningsdata gjennom strategisk og økt datafangst, tilgang til økt volum av analyseklare forskningsdata av høy kvalitet og videreutvikling av dagens datainfrastruktur som fortsatt formidles på gamle plattformer. I 2024 ønsker produktområdet å starte fornying av løsningen for forvaltning av «Data om det norske samfunnet» og det vil legges frem en detaljert plan, inkludert budsjett for MODANSA, for porteføljestyret. Ambisjonen er også å inngå samarbeid om arkivering av sensitive data med Sigma 2, slik at brukere av Sikt sitt forskningsdataarkiv får tilgang til en løsning for langtidslagring av sensitive data. Innen dataforvaltningsområdet pågår også internasjonalt samarbeid på datainfrastrukturområdet, der formålet er å bidra til at norske forskere får tilgang til et rikt internasjonalt datatilbud, at norske data inngår i tverrnasjonale datasett, at Norge og norske forhold blir gjenstand for internasjonal og tverrfaglig forskning samt at Sikt er i kompetansefronten på området.

I 2024 skal European Social Survey (ESS) runde 11 samt forarbeid til runde 12 og 13 starte opp, og produktområdet skal evaluere og forankre deltakelse i International Social Survey Programme (ISSP) i produktråd og porteføljestyret. Videre skal den norske datakatalogen (CESSDA) i større grad tilgjengeligjøres for internasjonale forskere.

Microdata

For Microdata er ambisjonen å utvide produktet med en stor mengde nye variabler fra SSB og kunnskapssektoren, samt integrasjon med registerdata for Helsedata. Microdata skal dermed bidra til mer bruk av data gjennom økt datamengde, kortere ventetider på data og bedre personvern.

Åpen forskning

For Åpen forskning er ambisjonen å tilrettelegge for fortsatt god tilgang til og publisering i vitenskapelige tidsskrifter, samt åpen tilgang for institusjonene. I 2024 skal alle avtaler fornyes og skal være ferdig forhandlet til priser og betingelser som gir stor verdi for sektoren.

Budsjett 2024, Forskning og kunnskapsressurser

Porteføljereport for Forskning og kunnskapsressurser Budsjett 2024 Tall i NOK	Personvern- tjenester	Kunnsapsres og bibtj	Forskningsinfo	Dataforvaltning	Microdata	Åpen forskning	TOTALT
Bevilgning	0	0	44 488 503	21 657 999	5 000 000	11 797 493	82 943 995
Brukerfinansiering	47 271 758	41 461 512	10 076 844	13 278 611	4 600 000	359 100	117 047 825
Felles investeringsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Overføring fra tidligere år	0	3 700 000	0	0	600 000	0	4 300 000
SUM INNTEKTER	47 271 758	45 161 512	54 565 347	34 936 610	10 200 000	12 156 593	204 291 820
Varekjøp	-1 976 720	-22 355 188	-13 738 567	-4 529 760	-96 000	-694 000	-43 390 235
Konsulenttjenester	0	-1 224 000	-9 740 000	-680 500	0	-30 000	-11 674 500
Lønn og kontorkostnader	-47 096 820	-21 730 530	-35 903 880	-38 139 840	-11 706 940	-12 317 700	-166 895 710
SUM KOSTNADER	-49 073 540	-45 309 718	-59 382 447	-43 350 100	-11 802 940	-13 041 700	-221 960 445
RESULTAT	-1 801 782	-148 206	-4 817 100	-8 413 490	-1 602 940	-885 107	-17 668 625
Bruk av risikokapital	0	150 000	3 300 000	5 500 000	0	0	8 950 000
RESULTAT inkl risikokapital	-1 801 782	1 794	-1 517 100	-2 913 490	-1 602 940	-885 107	-8 718 625

Innen porteføljen for Forskning og kunnskapsressurser styres det mot et underskudd på fire produktområder. Personverntjenestene er brukerfinansiert, og basert på en finansieringsmodell som går tilbake til 2001. Denne har skalert slik at vi over tid har kunnet bygge betydelig "egenkapital" som har finansiert både kontinuerlig utvikling av dataplattform og støttetjenester i tråd med justeringer i lovverk og nye brukerbehov, og større plattform- og systemskifter i forbindelse med innføring av helt nytt regelverk da personopplysningsloven ble innført i 2001 og GDPR ble iverksatt i norsk lovgivning i 2018. De har også finansiert overføring av tjenestene fra fysiske servere til sky, fra 2019-2022. Systemskiftet ved innføringen av GDPR, arbeidet med automatisering og forbedring av IT-løsninger og den generelle kostnadsøkningen de siste 3-4 årene både på lønns- og driftssiden har spist alle oppsparte midler. Det jobbes nå med nye tjenesteleveranseavtaler og finansieringsmodeller for produktporteføljen i samarbeid med sektorene. Produktområdet ønsker å levere viktige forbedringer i de digitale løsningene også i 2024, og Sikt har derfor godkjent et budsjettunderskudd på 1.8 millioner.

Hovedforklaringen på underskuddet på Produktområdet Dataforvaltning før bruk av risikokapital, er at produktområdet er engasjert i flere prosjekter som er finansiert gjennom EUs rammeprogram. Både EU-prosjektene og ESS-oppdraget betales i euro. Det betyr at Sikt er avhengig av endringer i den norske kronens forhold til euro. På økonomisiden er imidlertid hovedutfordringen at verken EU-prosjektene eller arbeidet for ESS er finansiert fullt ut. Dette er et forhold som ikke lar seg løse på kort sikt og som derfor også vil gjelde for 2024. Prosjekter finansiert gjennom EUs rammeprogram for forskning og innovasjon gis det kun en overheadsdekning på 25%. Merk at Sikt ikke er en del av forskningsrådets kompensasjonsordning for deltagelse i Horisont Europa (HEU), slik NSD tidligere var. Det jobbes på mange plan for å øke inntektssiden og redusere kostnader, og allerede nå er prognosen forbedret med ca. 3 millioner.

Når det gjelder Forskningsinformasjon er underskuddet knyttet til ferdigstillingen av NVA. Det vises til tidligere orienteringer om dette. Sikt har avsatt risikokapital til arbeidet.

Når det gjelder Microdata blir 2024 et mellomår. Produktet går over fra å være prosjektfinansiert (Microdata2-prosjektet) til å bli finansiert av basisfinansiering samt brukerfinansiering. Det er sendt inn en ny infrastruktureknad til Forskningsrådets nasjonale satsing på infrastruktur sammen med partnerne SSB, FHI og Kreftregisteret. Før vi vet svaret på om vi lykkes på konkurransearenaen, er det viktig å opprettholde drift og forbedringsaktiviteter og samarbeidet med potensielle dataleverandører på et nivå som et bærekraftig produkt for fremtiden. Sikt har derfor tatt høyde for at Microdata går med et underskudd.